

**КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ**

**Циклова комісія економіко-математичних дисциплін і
менеджменту**

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
О.Б. Жильцов
“ 19 ” 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фінансова діяльність суб'єктів господарювання

Галузь знань: 0305 Економіка та підприємництво

Спеціальності : 5.03050801 Фінанси і кредит

Робоча програма з дисципліни «Фінансова діяльність суб'єктів господарювання» для студентів спеціальності «Фінанси і кредит» галузі знань «Економіка та підприємництво».

«28» серпня 2014 року - 13 с.

Розробник: Кичань Ольга Миколаївна, викладач циклової комісії економіко-математичних дисциплін і менеджменту Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії викладачів економіко-математичних дисциплін і менеджменту

Протокол від « 28 » серпня 2014 року № 1

Голова циклової комісії

 (Головчанська О.В.)

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом, структура типова

Заступник директора

з навчальної роботи

 (С.І. Дем'яненко)

Заступник директора

з навчально-методичної роботи

 (З.Л. Гейхман)

Схвалено Методичною радою Університетського коледжу

Київського університету імені Бориса Грінченка

Протокол від «5» вересня 2014 року № 1

« _____ » _____ 2014 року

Голова (М.В. Братко)

© _____, 20__ рік

© _____, 20__ рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 0305 Економіка і підприємництво	Нормативна
Модулів – 3	Спеціальність 5.03050801 Фінанси і кредит	Рік підготовки:
Змістових модулів – 3		3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: відповідно до п. 8		Семестр
Загальна кількість годин – 108		5-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4,5		Лекції
		22 год.
		Семінарські
		20 год.
		Самостійна робота
		48 год.
		Індивідуальні завдання:
		12 год.
		Модульний контроль
		6 год.
		Вид контролю: іспит

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Фінансова діяльність суб'єктів господарювання» є вивчення теоретичних знань про розробку та впровадження суб'єктами господарювання методів комплексного управління капіталом, фінансового планування за традиційними технологіями та технологією бюджетування, аналіз внутрішнього та зовнішнього середовища, що формує економічну стратегію підприємств різних форм власності та організаційно – правових форм.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Фінансова діяльність суб'єктів господарювання» є формування уявлення про існуючі теоретичні фінансові концепції та практичні методи й інструменти обробки фінансової інформації, з метою їх використання для прийняття рішень у галузі забезпечення фінансових потреб компанії, та визначення оптимальних пропорцій в структурі активів і пасивів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- сутність та зміст діяльності з управління фінансами компанії;
- економічні закони та законодавчу базу фінансової діяльності у процесі розв'язування економічних проблем;
- джерела формування та засоби мобілізації фінансових ресурсів;
- особливості фінансових витрат на підприємстві;
- взаємовідносини підприємств з фінансовою системою.

вміти:

- організовувати розрахунки між підприємствами;
- володіти методами систематизації, аналізу та перевірки достовірності фінансової інформації;
- здійснювати фінансовий аналіз та контроль в системі управління підприємством.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи організація фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

Тема 1. Основи фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

Тема 2. Особливості фінансової діяльності суб'єктів господарювання різних організаційно-правових форм.

Тема 3. Формування власного капіталу підприємства.

Тема 4. Внутрішні джерела фінансування підприємств.

Змістовий модуль 2. Фінансування діяльності суб'єктів господарювання за рахунок запозичених фінансових ресурсів.

Тема 5. Дивідендна політика підприємства.

Тема 6. Фінансування підприємства за рахунок позичкового капіталу.

Тема 7. Фінансові реорганізації підприємств.

Змістовий модуль 3. Фінансова діяльність підприємств.

Тема 8. Фінансова інвестиційна діяльність підприємств.

Тема 9. Фінансовий моніторинг та оцінювання вартості підприємств.

Тема 10. Фінансова діяльність підприємств у сфері зовнішньоекономічних відносин.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с	інд.	с.р.	м.к.		л	с	інд.	с.р.	м.к.
1	2	3	4	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Змістовий модуль 1. Основи організація фінансової діяльності суб'єктів господарювання.												
Тема 1. Основи фінансової діяльності суб'єктів господарювання.	12	2	2	-	8	-	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Особливості фінансової діяльності суб'єктів господарювання різних організаційно-правових форм.	8	2	2	-	4	-	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Формування власного капіталу підприємства.	8	2	2	-	4	-	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Внутрішні джерела фінансування підприємств.	12	2	2	4	4	-	-	-	-	-	-	-
Модульна контрольна робота.	2	-	-	-	-	2						
Разом за змістовим модулем 1	42	8	8	4	20	2						
Змістовий модуль 2. Фінансування діяльності суб'єктів господарювання за рахунок запозичених фінансових ресурсів.												
Тема 5. Дивідендна політика підприємства.	8	2	2	-	4	-	-	-	-	-	-	-
Тема 6. Фінансування підприємства за рахунок позичкового капіталу.	8	2	2	-	4	-	-	-	-	-	-	-
Тема 7. Фінансові реорганізації підприємств.	12	2	2	4	4	-	-	-	-	-	-	-
Модульна контрольна робота.	2	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 2	30	6	6	4	12	2	-	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 3. Фінансова діяльність підприємств.												
Тема 8 Фінансова інвестиційна діяльність підприємств.	14	4	2	-	8	-	-	-	-	-	-	-
Тема 9. Фінансовий моніторинг та оцінювання вартості підприємств.	8	2	2	-	4	-	-	-	-	-	-	-
Тема 10. Фінансова діяльність підприємств у сфері зовнішньоекономічних відносин.	12	2	2	4	4	-	-	-	-	-	-	-
Модульна контрольна робота.	2	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 3	36	8	6	4	16	2	-	-	-	-	-	-
Разом	108	22	20	12	48	6	-	-	-	-	-	-

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Основи організація фінансової діяльності суб'єктів господарювання.		
1.	Тема 1. Основи фінансової діяльності суб'єктів господарювання.	2
2.	Тема 2. Особливості фінансової діяльності суб'єктів господарювання різних організаційно-правових форм.	2
3.	Тема 3. Формування власного капіталу підприємства.	2
4.	Тема 4. Внутрішні джерела фінансування підприємств.	2
Змістовий модуль 2. Фінансування діяльності суб'єктів господарювання за рахунок запозичених фінансових ресурсів.		
5.	Тема 5. Дивідендна політика підприємства.	2
6.	Тема 6. Фінансування підприємства за рахунок позичкового капіталу.	2
7.	Тема 7. Фінансові реорганізації підприємств.	2
Змістовий модуль 3. Фінансова діяльність підприємств.		
8.	Тема 8 Фінансова інвестиційна діяльність підприємств.	2
9.	Тема 9. Фінансовий моніторинг та оцінювання вартості підприємств.	2
10.	Тема 10. Фінансова діяльність підприємств у сфері зовнішньоекономічних відносин.	2
	Разом	20

6. Навчально-методична карта дисципліни «Фінансова діяльність суб'єктів господарювання»

Разом: 108 год., лекції – 22 год., семінарські – 20 год., індивідуальна робота – 12 год., самостійна робота – 48 год., підсумковий контроль – 6 год.

Модулі	Назва модуля	Кількість балів за модуль	Теми лекцій	Теми семінарських занять	Теми практичних занять	Самостійна робота	ІНДЗ	Види поточного контролю
Змістовий модуль I	Основи організація фінансової діяльності суб'єктів господарювання.	93 бали	Тема 1. Основи фінансової діяльності суб'єктів господарювання.	Тема 1. Основи фінансової діяльності суб'єктів господарювання.		20 балів		Модульна контрольна робота 1 (25 балів)
			Тема 2. Особливості фінансової діяльності суб'єктів господарювання різних організаційно-правових форм.	Тема 2. Особливості фінансової діяльності суб'єктів господарювання різних організаційно-правових форм.				
			Тема 3. Формування власного капіталу підприємства.	Тема 3. Формування власного капіталу підприємства.				
			Тема 4. Внутрішні джерела фінансування підприємств.	Тема 4. Внутрішні джерела фінансування підприємств.				
Змістовий модуль II	Фінансування діяльності суб'єктів господарювання за рахунок запозичених фінансових ресурсів.	76 балів	Тема 5. Дивідендна політика підприємства.	Тема 5. Дивідендна політика підприємства.		15 балів		Модульна контрольна робота 2 (25 балів)
			Тема 6. Фінансування підприємства за рахунок позичкового капіталу.	Тема 6. Фінансування підприємства за рахунок позичкового капіталу.				
			Тема 7. Фінансові реорганізації підприємств.	Тема 7. Фінансові реорганізації підприємств.				

Модулі	Назва модуля	Кількість балів за модуль	Теми лекцій	Теми семінарських занять	Теми практичних занять	Самостійна робота	ІНДЗ	Види поточного контролю
Змістовий модуль III	Фінансова діяльність підприємств.	77 балів	Тема 8 Фінансова інвестиційна діяльність підприємств.	Тема 8 Фінансова інвестиційна діяльність підприємств.		15 балів	30 балів	Модульна контрольна робота 3 (25 балів)
			Тема 9. Фінансовий моніторинг та оцінювання вартості підприємств.	Тема 9. Фінансовий моніторинг та оцінювання вартості підприємств.				
			Тема 10. Фінансова діяльність підприємств у сфері зовнішньоекономічних відносин.	Тема 10. Фінансова діяльність підприємств у сфері зовнішньоекономічних відносин.				

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Кількість балів
Змістовий модуль 1. Основи організація фінансової діяльності суб'єктів господарювання.			
1.	Тема 1. Основи фінансової діяльності суб'єктів господарювання.	8	5
2.	Тема 2. Особливості фінансової діяльності суб'єктів господарювання різних організаційно-правових форм.	4	5
3.	Тема 3. Формування власного капіталу підприємства.	4	5
4.	Тема 4. Внутрішні джерела фінансування підприємств.	4	5
Змістовий модуль 2. Фінансування діяльності суб'єктів господарювання за рахунок запозичених фінансових ресурсів.			
5.	Тема 5. Дивідендна політика підприємства.	4	5
6.	Тема 6. Фінансування підприємства за рахунок позичкового капіталу.	4	5
7.	Тема 7. Фінансові реорганізації підприємств.	4	5
Змістовий модуль 3. Фінансова діяльність підприємств.			
8.	Тема 8. Фінансова інвестиційна діяльність підприємств.	8	5
9.	Тема 9. Фінансовий моніторинг та оцінювання вартості підприємств.	4	5
10.	Тема 10. Фінансова діяльність підприємств у сфері зовнішньоекономічних відносин.	4	5
	Разом	48	50

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу «Фінансова діяльність суб'єктів господарювання» – це вид науково-дослідної роботи студента, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності. Проводиться у реферативній формі.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретично-практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, практичних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Орієнтована тематика індивідуальних навчально-дослідних завдань:

1. Особливості фінансової діяльності біржових посередників.
2. Фінансове забезпечення діяльності підприємства.
3. Фінансова діяльність небанківських кредитних організацій.
4. Фінансові ресурси підприємства і резерви їх збільшення.
5. Організація фінансової діяльності недержавних пенсійних фондів.
6. Управління фінансовими ресурсами страхових компаній.
7. Діяльність фінансових посередників на ринку нерухомості.

8. Венчурне фінансування діяльності суб'єктів господарювання.
9. Специфіка фінансової діяльності інвестиційних фондів і компаній в системі мобілізації фінансових ресурсів.
10. Фінансування оборотних активів підприємства.
11. Фінансові посередники у сфері зовнішньоекономічної діяльності.
12. Ринок консалтингових послуг в сучасних умовах господарювання.
13. Рейтингові агентства як елемент сучасної фінансової системи.
14. Фінансування інвестиційної діяльності підприємства.
15. Сутність та роль факторингових компаній на фінансовому ринку.
16. Механізм портфельного інвестування та фінансові інструменти його реалізації.
17. Діяльність страхових посередників в умовах формування страхового ринку.
18. Операції комерційних банків з цінними паперами.
19. Використання контролінгу в діяльності суб'єктів господарювання.
20. Особливості діяльності благодійних та інших неприбуткових організацій у сфері господарювання.
21. Кластер як сучасна форма кооперації суб'єктів господарювання.
22. Комерційні банки як провідні суб'єкти фінансового посередництва.
23. Особливості фінансової діяльності акціонерних товариств.
24. Формування та регулювання власного капіталу підприємства.
25. Специфіка фінансової діяльності суб'єктів малого підприємництва.
26. Учасники ринку цінних паперів та їх функції.
27. Фінансові аспекти реорганізації суб'єктів господарювання.
28. Особливості відкриття представництв іноземних комерційних структур та характеристика їх фінансової діяльності.
29. Особливості фінансової діяльності спільних підприємств з іноземним капіталом.
30. Форфейтинг як спосіб фінансування зовнішньоекономічних операцій.
31. Сутність синергетичного ефекту від операцій злиття та поглинання.
32. Аналіз валютних ризиків суб'єктів господарювання.
33. Удосконалення форм розрахунків при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності.
34. Інвестиційна привабливість та кредитоспроможність позичальника.
35. Кредитне фінансування діяльності підприємства та визначення його кредитоспроможності.
36. Використання форвардних, ф'ючерсних і опціонних контрактів у фінансовій діяльності суб'єктів господарювання.
37. Діяльність суб'єктів господарювання на ринку цінних паперів.
38. Діяльність суб'єктів господарювання на фінансовому ринку.
39. Фінансова діяльність суб'єкта господарювання на ринку облігацій.
40. Мобілізація фінансових ресурсів з використанням векселів.
41. Факторингова і форфейтингова діяльність суб'єктів господарювання.
42. Лізингова діяльність суб'єктів господарювання.
43. Фінансова діяльність промислово-фінансових груп.
44. Чинники виникнення та діагностування фінансової кризи на підприємстві.

45. Методи оцінки вартості бізнесу.
46. Ринкова вартість компанії як основа ухвалення інвестиційного рішення.
47. Форми фінансового забезпечення суб'єктів підприємництва та організація їх фінансової діяльності.
48. Джерела формування майна суб'єктів господарювання.
49. Шляхи подолання фінансової кризи суб'єктів господарювання.
50. Формування ресурсів та кредитна політика .

Критерії оцінювання ІНДЗ (науково-педагогічного дослідження у вигляді презентації)

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження.	6 балів
2.	Складання плану.	2 бала
3.	Виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання.	8 балів
4.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження.	10 балів
5.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, наявність графічних зображень, список використаних джерел).	4 балів
Разом		30 балів

9. Методи навчання

1. Лекційні заняття (опорний конспект лекцій).
2. Семінарські заняття (обговорення проблемних питань; дискусії; розв'язування задач; ситуаційні вправи; реферати; тестові завдання).

10. Методи контролю

Для визначення успішності навчання використовуються контрольні заходи. Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретного завдання.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання після закінчення вивчення дисципліни або відокремлених за робочим навчальним планом.

Під час вивчення даної дисципліни використовуються такі форми поточного контролю:

- розв'язання текстових та контрольних завдань;
- участь у дискусіях на семінарських заняттях.

Під час вивчення даної дисципліни використовуються такі форми проміжного контролю:

- вирішення ситуаційних завдань;
- розв'язання задач.

Під час вивчення даної дисципліни використовується така форма семестрового контролю: іспит.

Для контролю знань студентів з дисципліни розроблено і затверджено у встановленому порядку білети:

- білети до іспиту з дисципліни «Фінансова діяльність суб'єктів господарювання».

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота													ІНДІЗ	Іспит	Сума
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2				Змістовий модуль № 3						
T1	T2	T3	T4	мкр	T5	T6	T7	мкр	T8	T9	T10	мкр	30	40	100
17	17	17	17	25	17	17	17	25	18	17	17	25			
93					76				77						

Коефіцієнт – 4,6

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D		
60-68	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни.
2. Конспект лекцій з дисципліни.
3. Тестові завдання з дисципліни.
4. Завдання для підсумкового контролю знань.
5. Білети до іспиту з дисципліни «Фінансова діяльність суб'єктів господарювання».

13. Рекомендована література

Базова література

1. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 № 959-ХІІ.
2. Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті: Закон України від 23.09.1994 № 185/94-ВР.
3. Кравчук О.М. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва. Навч. посіб./ О.М. Кравчук, В.П. Лещук. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 504 с.
4. Фінанси : підручник / за ред. С. І. Юрія, В. м. Федосова. – 2ге вид. переробл. і допов. – К. : Знання, 2012. – 687 с.

Додаткова література

1. Арачій В.І. Фінансова діяльність підприємства: навчальний посібник / В.І. Арачій, В.Д. Чумак, О.Ю. Смолянська – К.: ВД «Професіонал», 2004. – 240 с.
2. Бандурка О.М. Фінансова діяльність підприємства / О.М. Бандурка, М.Я.Коробов, П.І.Орлов. – К.: Либідь, 2002. – 312 с.
3. Воловець Я.В. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання / Я.В.Воловець. – К.: Алерта, 2005 – 199 с.
4. Терещенко О.О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання / О.О. Терещенко, Я.І.Невмержицький, А.П.Куліш. – К.: КНЕУ, 2006. – 312 с.
5. Філіна Г.І. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання / Г.І.Філіна. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 320 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Нормативні акти України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.nau.kiev.ua
2. Ліга БизнесИнформ. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.liga.net
3. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>
4. Законодавчі документи. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>